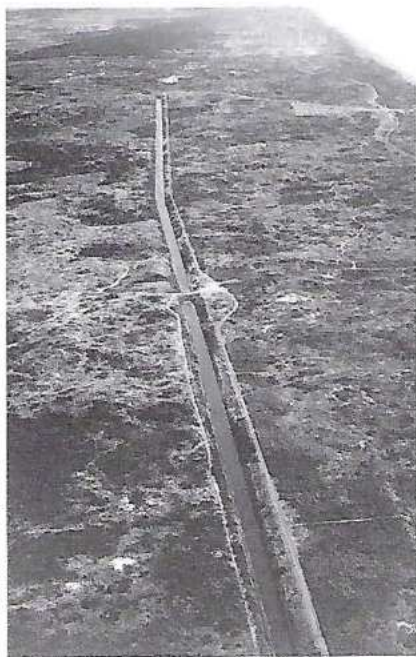

Regeneratie

I. GMELIG, 1994. Herinrichting Van Limburg Stirumkanaal, uitvoering scenario 14 optie 1. Gemeentewaterleidingen Amsterdam.

In het kader van het Oeco-Hydrologisch Onderzoek is in maart 1994 een principe-akkoord bereikt tussen de gemeente Amsterdam en de provincies Noord- en Zuid-Holland over de uitvoering van scenario 14 optie 1 als eerste stap in de regeneratie van de Luchterduinen. Optie 1 houdt onder meer in dat de reguliere winning van ondiep water uit het Van Limburg Stirumkanaal wordt beëindigd. De natuurlijke waterhuishouding rond het zuidelijk deel van het kanaal (tweerde deel) wordt zo hersteld. Door de grondwaterstandsverhoging kunnen vochtige en natte valleien ontstaan, zodat de specifieke flora en fauna weer een kans krijgen. Stopzetten van de winning maakt het mogelijk om het landschap te herstellen op de plaats waar nu het kanaal ligt. Hierdoor kan het voormalige kanaal en het gebied rondom visueel worden opgenomen in de rest van het duinlandschap.

Het Van Limburg Stirumkanaal zal worden ingericht voor de natuur (foto: Paul Paris).

Dagvlinders

PIET ZUMKEHR, 1994. Dagvlinders van Terschelling. Uitgave Van Gorcum Assen en KNNV afd. Terschelling. ISBN 90-232-2956-8. Prijs in de boekwinkel f27,95; voor donateurs van Stichting Duinbehoud f21,-. Het langverwachte standaardwerk over de vlinders van Terschelling is uit. In 80 pagina's beschrijft niemand minder dan onze eigen consulent op Terschelling en vlinderprofes-

sor, Piet Zumkehr, de 47 dagvlinders die dit eiland rijk is. In het themanummer Terschelling van DUIN (DUIN 94/3) beschreef Piet reeds de grote waarde van Terschelling voor vlinders. Bovendien blijkt het eiland met 47 soorten tot de absolute top te behoren van de Nederlandse vlindergebieden. Een gemiddeld Nederlands landschap telt namelijk slechts 10-20 soorten.

De beschrijving van elke soort in dit kleurrijk geïllustreerde boek wordt begeleid met een fraaie foto en geeft aan waar de vlinders per kilometerhok op het eiland zijn waargenomen. Ook worden per soort tussen 1982 en 1992 de aantallen aangegeven die werden waargenomen.

Haast u met de aanschaf, want er zijn nog slechts enkele exemplaren van dit collectors-item op de markt!

Korstmossen

ANDRÉ APTROOT & KOK VAN HERK, 1994. Veldgids Korstmossen. Uitgave van KNNV, Oudegracht 237, 3511 NK Utrecht. ISBN 90-5011-071-1. Te bestellen door f34,50 (+ f6,00 portokosten) over te maken op giro 13028 t.n.v. KNNV-Uitgeverij te Utrecht o.v.v. Veldgids Korstmossen.

Dit is de eerste geïllustreerde korstmossengids die speciaal voor Nederland is geschreven. Het doel van de gids is de studie van korstmossen voor een groter publiek toegankelijk te maken. In deze flora worden uitsluitend inheemse soorten behandeld. Met de veldgids kunnen 126 algemene en vrij algemene soorten korstmossen snel en eenvoudig op naam worden gebracht. Op mooie kleurenfoto's, alle in Nederland gemaakt, worden de soorten afgebeeld. Het boekje heeft een zeer handzaam formaat, zodat het door iedere natuurliefhebber bij alle wandelingen en excursies kan worden meegenomen om de bijzondere wereld van de korstmossen te ontdekken.

Streekwijzer

NIVON 1994. NIVON streekwijzer Mid-den Noord-Nederland, tussen West Friesland en het IJ. Uitgave van NIVON, Nieuwe Herengracht 119, 1011 SB Amsterdam. ISBN 90-6064-832-3.

Deze nieuwe streekwijzer, er zijn er inmiddels zes, beschrijft het hart van de provincie Noord-Holland. Van Kennemerland aan de Noordzee met zijn duinen en geestgronden tot Waterland achter de IJsselmeerkust met zijn vaarpolders. Daartussen liggen de grote droogmakerijen, de Zaan met zijn fabrieken en pakhuizen en niet te vergeten de karakteristieke steden Haarlem en Alkmaar.

De gids is bedoeld om bezoekers en bewoners van Noord-Holland achtergrondinformatie te geven over het landschap, de historie van steden en de bezienswaardigheden. Hierbij gaat evenveel aandacht uit naar de historie van Haarlem als naar de milieuaspekten van de bollenteelt. Deze streekwijzer is geen gewone reisgids. Uitgebreide, gedetailleerde beschrijvingen staan er niet in. Wel is er als reisvoorbeeld een aantal losse routebeschrijvingen in opgenomen.

Het doel van het NIVON met dit boekje is om mensen meer bewust te maken van de natuur in eigen land en de milieuproblemen die hierbij komen kijken. "Wie met plezier wat vaker te voet of met de fiets het eigen land verkent, zal minder de behoefte hebben met de auto van hot naar haar te reizen, verder zal diegene die zijn leefomgeving beter kent er meer plezier aan beleven en misschien leidt die grotere betrokkenheid weer tot een grotere behoefte om de kwaliteit van uw leefomgeving te verbeteren", aldus het NIVON in het voorwoord van de streekwijzer.

Voor wie zich niet al te veel stoort aan dit belerende toontje van het NIVON is deze streekwijzer een prima gids.

Schelpen verzamelen

MIEKE VAN TILBURG & HANS ADEMA, 1994. Schelpen en andere zeedieren. Uitgave van Schuyt & Co. te Haarlem. ISBN 90-6097-355-0. Verkrijgbaar in de boekhandel. Prijs: f24,50.

Tijdens elke strandwandeling gaat de blik onwillekeurig naar het zand. Schelpen hebben altijd een onweerstaanbare aantrekkingskracht. Als je niet oppast ben je al snel schelpen aan het verzamelen. Reeds als kind kwam ik met zakken vol schelpen thuis. Soms leverden mijn zoektochten iets bijzonders op: zeer mooi gevormde slakkehuisjes, die wenteltrapjes of trapgeveltjes werden genoemd. Maar dergelijke vondsten bleven uiterst zeldzaam. Totdat ik de tip kreeg om vooral in de gruisbankjes te zoeken. Bovendien bleek dat het om twee verschillende slakkesoorten ging. Deze tip en vele andere weetjes worden beschreven in het boekje van Hans Adema en Mieke van Tilburg "Schelpen en andere zeedieren".

Zo leer je hoe je fossiele schelpen kunt onderscheiden van moderne. (Met behulp van een zaklantaarn: oude schelpen zijn in de loop der eeuwen veel dikker geworden. Het licht schijnt er niet doorheen). Ook wordt verteld hoe je een zoekbeeld kunt ontwikkelen, wanneer je de zeldzamere schelpen vindt (na een noordooster storm) en waarom. Eigenlijk alles wat je als beginnend schelpenverzamelaar en strandonderzoeker moet weten, staat in deze 40 pagina's. Want niet alleen schelpen komen in dit boek aan bod, ook staan er verhalen in over garnalen, krabben en kreeften. Wist u dat grote blauwe kwallen, die in het najaar massaal op het strand kunnen aanspoelen, volstrekt ongevaarlijk zijn? En dan het gruwelijke verhaal achter "de schelp met het gaatje". Deze schelpen hebben het ongeluk gehad een tepelhoorn te ontmoeten. Deze slak leeft van schelpdieren en is in het bezit van een tong met tandjes, die langzaam maar zeker een klein gaatje in de schelp boort, waarna het schelpdier met gif wordt verlamd, zodat de slak aan zijn maal kan beginnen. Dit alles is uitstekend geïllustreerd door Mieke van Tilburg. Zij weet de diverse dieren zeer raak te treffen. Alles in kleur, wat herkenning vergemakkelijkt.

Het boek is in diverse korte hoofdstukken onderverdeeld. Een inleidend hoofdstuk over stromingen, eb en vloed, en waarom we het een en ander op het strand kunnen aantreffen. Een hoofdstuk over schelpenpaden en diverse schelpen. Verder komen zeesterren, krabben, garnalen, kwallen en zeeanemonen aan bod. Na een hoofdstuk over het leven op dijken en golfbrekers (de Hollandse rotskusten) kunnen we lezen over vissen die we soms op het strand kunnen aantreffen, wanneer een garna-

lensvisser zijn kornet heeft geleegd. Ook de pieterman komt aan bod, een vis die de afgelopen zomer voor enige consternatie heeft gezorgd en zelfs de krant haalde. Pietermannen leven gewoon voor onze kust en vooral in de nazomer kun je ze tegenkomen. Als iedereen in zijn/haar jeugd een dergelijk boek had gehad, dan zouden dergelijke verhalen mogelijk genuanceerder in de krant komen. Het boek besluit met handige tips hoe je een wetenschappelijke verzameling kan aanleggen. En wie heeft niet nog een aantal schelpen op zolder liggen, die eigenlijk eens netjes moeten worden opgeborgen.

Gloppen

REINA VAN DITZHUYZEN, 1994. Glop-pengids van Vlieland. Uitgave van Flevo-druk Harlingen. Prijs f17,50.

Wie door het dorp Vlieland loopt, kan ze niet missen: de gloppen met tot de verbeelding sprekende namen als Koningin Wandaglop, Jonge Keesglop en Jan Cupidoglop. En dan komen er vragen als: "Wat is een glop?" of "Wie waren die Jonge Kees, Jan Cupido en die onbekende koningin? Je vermoedt al direct dat die namen verwijzen naar figuren uit de historie van Vlieland, maar verder kom je niet.

Het bovengenoemde gidsje geeft een antwoord op die vragen en geeft zo een beknopt beeld van de geschiedenis van het dorp. Dus terwijl je leest over het Rijk IJesglop, kom je iets te weten over de rol van de walvisjacht, bij het hoofdstuk over het Boerenglop iets over het beleid van Staatsbosbeheer in de duinen daar, in andere hoofdstukken iets over de problemen van de waterwinning en het toerisme. Natuurlijk, als je volledig ingelicht wilt worden over de geschiedenis van het

eiland, is het boekje niet voldoende. Als een beknopte inleiding kan dit leesbare boekje wel dienst doen, vooral ook door de literatuurlijst.

Ecologisch Beheer

Water: van de ecologische kant; Ecologisch omgaan met water en oevers in Noord-Holland, 1993. Uitgave van de Provincie Noord-Holland. Te bestellen bij het Provinciehuis Noord-Holland, Postbus 123, 2000 MD Haarlem; voor informatie: 023-143143.

Wegbermen, spoordijken, oevers en waterlopen zijn de groene linten in het landschap. Niet alleen van belang als verbindingsweg voor planten en dieren tussen de verschillende leefgebieden, vaak ook vormen zij op zich zelf de laatste territoria van diverse zeldzame plant- en diersoorten, die zijn verdwenen uit de omringende gebieden. Door allerlei nivellerende invloeden, zoals moderne landbouwmethoden, ruilverkaveling, stadsuitbreiding enz. is het landschap veel eentoniger geworden. Ook de oevers en waterlopen zijn veelal onnodig het slachtoffer geworden van het nivellerende en zakelijke beheer in de afgelopen twintig jaar.

In dit boekje worden echter tien projecten beschreven die een indruk geven hoe men in de dagelijkse praktijk van het waterbeheer juist rekening kan houden met de natuur. Deze projecten zijn met steun van de provincie Noord-Holland uitgevoerd en vallen binnen het beleid van Ecologisch Beheer van deze provincie. In korte, heldere stukjes wordt uitgelegd hoe en waarom bepaalde beheersmaatregelen werden uitgevoerd. Daarnaast zijn vijf interviews opgenomen met mensen die dagelijks bij het beheer van water en

oevers betrokken zijn. Opvallend is ook dat diverse projecten op initiatief van particulieren tot stand zijn gekomen.

Onlangs verschenen

D.S. DENOOIJER, 1994. Onderzoek naar terreingebruik en voedselkeuze van een kudde Drentse heideschape in het gebied Paardenkerkhof/Sasbergen. Gemeentewaterleidingen Amsterdam.

Ten aanzien van de voedselkeuze blijkt duinriet redelijk veel gegeten te worden door de Drentse heideschape en zandzegge is minder in trek, ondanks het grote aanbod. In het bos bleek veelal moeilijk vast te stellen wat er gegeten werd. Prunus (zowel oud als jong) wordt in beperkte mate gegeten.

PROVINCIE ZEELAND, 1994. De toestand van de Zeeuwse natuur.

In deze brochure worden de belangrijkste conclusies uit de landelijke nota "Toestand van de natuur 2" voor de provincie Zeeland nagegaan en met enkele regionale voorbeelden geïllustreerd. De brochure is toegespitst op de typische Zeeuwse waarden, en gaat uit van de kenmerkende landschapstypen. Het oppervlak van de Zeeuwse duinen is vrijwel gelijk gebleven, maar kwalitatief zijn er grote veranderingen opgetreden, tengevolge van verdroging, vermessing, verzuuring. Enkele maatregelen om de achteruitgang te keren zijn reeds in gang gezet, zij het op beperkte schaal. De brochure is gratis te bestellen bij het Informatiecentrum van de provincie (01180-31400).

De Stichting Duinbehoud is een landelijke organisatie die zich inzet voor behoud en herstel van het duinlandschap. Zij heeft haar bureau in Leiden.

Wij zijn op zoek naar een nieuwe

directeur (v/m), 32 u/w

Functie: U bent verantwoordelijk voor de voorbereiding en de uitvoering van het beleid. De Stichting Duinbehoud wil de komende jaren haar positie versterken door een meer publiekgerichte en zakelijke benadering. De nieuwe directeur heeft een centrale rol in dit proces.

Profiel: Een creatieve, ervaren natuurbeschermer/manager, met

- * academisch niveau
- * goede kennis van de Nederlandse duinen
- * aantoonbare affiniteit met natuurbescherming
- * kennis van de Nederlandse milieubeweging, het relevante overheidsapparaat en -beleid
- * ruime ervaring met projectmanagement
- * ervaring met sponsoring en marketing, financieel beleid en beheer
- * uitstekende contactuele en sociale vaardigheden
- * zeer goede uitdrukkingsvaardigheden, zowel mondeling als schriftelijk.

Voor informatie, functie- en profielschets: mevr. Karin Michel, tel. 071-131800/140548. Sollicitatiebrieven binnen 14 dagen na verschijning van dit blad richten aan Stichting Duinbehoud, t.a.v. drs. Albert Salman, Postbus 11059, 2301 EB Leiden.